

De uitvaartdienst

*De voorganger kan de kist ontvangen bij de deur
en een of meer van de volgende bijbelteksten uitspreken*

'Ik ben de opstanding en het leven,' zegt de Heer. 'Wie in mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, en ieder die leeft en in mij gelooft zal nooit sterven.'

Johannes 11:25-26

Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.

Romeinen 8:38-39

Als wij geloven dat Jezus is gestorven en is opgestaan, moeten wij ook geloven dat God door Jezus de doden naar zich toe zal leiden, samen met Jezus zelf. Dan zullen we altijd bij hem zijn. Troost elkaar met deze woorden.

1 Tessalonicenzen 4:14,17b,18

Wij hebben niets in deze wereld meegebracht en kunnen er ook niets uit meenemen. De HEER heeft gegeven, de HEER heeft genomen, de naam van de HEER zij geprezen.

1 Timoteüs 6:7; Job 1:21b

Genadig is de HEER en zijn ontferming kent geen grenzen. Elke morgen schenkt hij nieuwe weldaden. Veelvuldig is zijn trouw.

Klaagliederen 3:22-23

Gelukkig de treurenden, want zij zullen vertroost worden.

Matteüs 5:4

God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

Johannes 3:16

Openingswoord

De voorganger zegt

Wij ontmoeten elkaar in de naam van Jezus Christus,
die is gestorven en opgestaan tot eer van God de Vader.
Genade en barmhartigheid zij met u.

De voorganger leidt de samenkomst in met de volgende woorden, of met een andere toepasselijke tekst

Wij zijn hier vandaag gekomen
om onze *broeder/zuster N* voor Gods aangezicht te gedenken;
om te danken voor *zijn/haar* leven;
om *hem/haar* toe te vertrouwen aan God,
onze barmhartige verlosser en rechter;
om *zijn/haar* lichaam te laten *begraven/cremeren*
en om elkaar te troosten in ons verdriet.

De voorganger kan het volgende gebed uitspreken

Almachtige God,
u oordeelt over ons leven
met grenzeloze barmhartigheid en rechtvaardigheid
en uw liefde gaat uit naar alles wat u hebt gemaakt.
Laat in uw genade de donkere nacht van de dood
overgaan in de dageraad van het nieuwe leven,
en laat het verdriet om dit afscheid
veranderen in hemelse vreugde,
door Jezus Christus, onze Verlosser.

Allen **Amen**

*Er kan een lied worden gezongen
Een kort In Memoriam kan worden uitgesproken*

Schuldbelijdenis

De schuldbelijdenis kan worden ingeleid met de volgende woorden

Wij zijn kinderen van een liefhebbende hemelse Vader;
laten we hem om vergeving vragen,
want hij is mild en vol ontferming.

Een korte stilte kan volgen

De volgende woorden kunnen gebruikt worden

Barmhartige God,
wij erkennen dat wij zondaars zijn, niemand van ons uitgezonderd.
Wij keren ons af van wat verkeerd was
in onze gedachten, woorden en daden,
en staan stil bij het goede dat we hebben nagelaten.
Omwille van Jezus, uw Zoon, die voor ons stierf,
vergeef ons alles wat achter ons ligt
en help ons elke dag te leven
in het licht van Christus, onze Heer.

Allen **Amen.**

(of)

Heer, ontferm u.

Allen **Heer, ontferm u.**

Christus, ontferm u.

Allen **Christus, ontferm u.**

Heer, ontferm u.

Allen **Heer, ontferm u.**

De voorganger zegt

Moge God, onze Vader, ons al onze zonden vergeven
en ons brengen tot de eeuwige vreugde van zijn koninkrijk,
waar stof en as niet langer heersen.

Allen **Amen.**

Gebed van de dag

*De voorganger nodigt de aanwezigen uit tot gebed,
en zegt na een korte stilte*

Barmhartige Vader,
hoor onze gebeden en troost ons;
vernieuw ons vertrouwen in uw Zoon
die u uit de dood hebt opgewekt;
versterk ons geloof
dat allen die in de liefde van Christus zijn gestorven
ook zullen delen in de opstanding
van hem die met u,
in de eenheid van de Heilige Geest,
leeft en regeert,
één God, nu en altijd.

Allen **Amen.**

Lezingen en overdenking

*Er kan een gedeelte uit het Oude of Nieuwe Testament worden gelezen
Er kan een psalm of gezang naar keuze worden gebruikt, bijv.*

- 1 De HEER is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.
- 2 Hij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water,
- 3 hij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden tot eer van zijn naam.
- 4 Al gaat mijn weg door een donker dal,
ik vrees geen gevaar,
want u bent bij mij,
uw stok en uw staf, zij geven mij moed.
- 5 U nodigt mij aan tafel
voor het oog van de vijand,
u zalft mijn hoofd met olie,
mijn beker vloeit over.
- 6 Geluk en genade volgen mij
alle dagen van mijn leven,
ik keer terug in het huis van de HEER tot in lengte van dagen. *Psalm 23*

Gebeden

De voorganger leidt de voorbeden

De volgende bewoordingen kunnen worden gebruikt

Barmhartige God en Heer van het leven,
u hebt ons gemaakt naar uw beeld,
opdat wij uw waarheid en licht zouden weerspiegelen.
Wij danken u voor het leven van N;
voor de genade en barmhartigheid die *hij/zij* van u heeft ontvangen,
voor al het goede in *zijn/haar* leven
en voor de dierbare herinneringen waar we vandaag bij stilstaan.
[In het bijzonder danken we u voor...]

stilte

Allen **hoor ons gebed.**

Aan allen die geloven belooft u eeuwig leven.
Gedenk dan ten goede N, die u gediend heeft,
zoals ook wij *hem/haar* gedenken.
Breng allen die rusten in Christus
tot de volheid van uw koninkrijk
waar alle zonden zijn vergeven
en waar geen dood meer is.

stilte

Allen **hoor ons gebed.**

In uw grote kracht scheidt u vreugde uit verdriet
en leven uit de dood.
Ontferm u over [... en] allen die rouwen.
Geef hun volhardend geloof in dagen van duisternis
en versterk hen in de wetenschap dat u hen liefhebt.

stilte

Allen **hoor ons gebed.**

Uw tederheid gaat uit naar uw kinderen
en uw barmhartigheid rust op alles wat u hebt gemaakt.
Genees onze pijnlijke herinneringen.
Geef ons wijsheid en genade
om de tijd die ons op aarde rest goed te gebruiken,
ons tot Christus te wenden en in zijn voetsporen te gaan
op de weg die leidt naar het eeuwige leven.

stilte

Allen [Heer, in uw genade,
hoor ons gebed.]

Allen **Barmhartige God,**
alles wat u hebt gemaakt, leggen wij in uw handen
en in vreugdevolle gemeenschap met allen die u trouw zijn
bidden wij tot u in de naam van Jezus Christus, onze Verlosser.
Amen.

Het gebed van de Heer kan worden gebeden

Laten wij bidden zoals Christus ons geleerd heeft

Allen **Onze Vader die in de hemel zijt,**
uw naam worde geheiligd.
Uw koninkrijk kome.
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van u is het koninkrijk,
en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid.
Amen.

(of)

Laten wij met vertrouwen bidden zoals Christus ons geleerd heeft

Allen **Onze Vader die in de hemelen zijt,
geheiligd zij uw naam,
uw koninkrijk kome,
uw wil geschiede op de aarde als in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.
En leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Want van u is het koninkrijk,
en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid.
Amen.**

Er kan een lied worden gezongen

Aanbeveling ten afscheid

*De voorganger staat bij de kist
en kan anderen uitnodigen zich daarbij te voegen*

De voorganger zegt

Laten we *N* toevertrouwen aan de barmhartigheid van God,
onze Schepper en Verlosser.

Stilte

De voorganger spreekt dit gebed uit

God, onze Schepper en Verlosser,
in uw kracht heeft Christus de dood overwonnen
en is hij uw heerlijkheid binnengegaan.
In de zekerheid van zijn overwinning
en met een beroep op zijn beloften
vertrouwen we *N* aan uw barmhartigheid toe;
in de naam van Jezus, onze Heer,
die gestorven is en leeft
en met u heerst,
nu en altijd.

Allen **Amen.**

Begrafenis of crematie

*Er kan een bijbeltekst worden gelezen
De voorganger zegt*

Wij hebben slechts een korte tijd van leven.
Wij zijn als een bloem die bloeit en verwelkt,
als een schaduw die vervaagt en verdwijnt;
Midden in het leven zijn wij in de dood;
tot wie kunnen wij ons wenden om hulp,
tot wie anders dan tot u, o Heer,
die alle recht hebt om over onze zonden vertoornd te zijn?
Toch bidden wij u, heilige God,
almachtige Heer en barmhartige Verlosser:
red ons van de bitterheid van de eeuwige dood.
U, Heer, kent de geheimen van ons hart;
hoor ons gebed, almachtige God;
ontzie ons, eeuwige Rechter;
geef dat wij u niet kwijtraken in ons laatste uur,
o heilige en barmhartige Verlosser.

Bij het graf gebruikt de voorganger deze formulering

Wij hebben onze *broeder/zuster N* aan Gods barmhartigheid toevertrouwd.

Nu vertrouwen wij *zijn/haar* lichaam aan de aarde toe:

aarde tot aarde, stof tot stof, as tot as;

in de vaste hoop op de opstanding tot het eeuwige leven,

door onze Heer Jezus Christus,

die ons broze lichaam zal veranderen

en aan zijn verheerlijkt lichaam gelijk zal maken.

Aan hem die stierf en werd begraven

en voor ons opstond uit de dood

zij de heerlijkheid voor altijd.

Allen **Amen.**

(of)

In het crematorium, indien de crematie direct daarop zal plaatsvinden, gebruikt de voorganger deze formulering

Wij hebben onze *broeder/zuster N* aan Gods barmhartigheid toevertrouwd.

Nu staan wij *zijn/haar* lichaam af om te worden gecremeerd:

aarde tot aarde, stof tot stof, as tot as;

in de vaste hoop op de opstanding tot het eeuwige leven,

door onze Heer Jezus Christus,

die ons broze lichaam zal veranderen

en aan zijn verheerlijkt lichaam gelijk zal maken.

Aan hem die stierf en werd begraven,

en voor ons opstond uit de dood,

zij de heerlijkheid voor altijd.

Allen **Amen.**

Zending en zegen

Dit kan omvatten

Gebeden

Allen **Hemelse Vader,**
in uw Zoon Jezus Christus
hebt u ons een waar geloof en vaste hoop gegeven.
Versterk in ons dit geloof en deze hoop, alle dagen van ons
leven,
zodat wij leven als mensen die geloven in
de gemeenschap van de heiligen,
de vergeving van de zonden
en de opstanding tot eeuwig leven;
door Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Heer, wil ons dragen
alle dagen van dit moeitevol leven,
tot de schaduwen lengen en de avond valt,
het woeden van de wereld tot rust komt,
dit jachtig bestaan voorbij is
en ons werk is voltooid.
Schenk ons dan in uw barmhartigheid
een veilig thuis,
heilige rust
en aan het einde vrede,
door Christus onze Heer.

Allen **Amen.**

Besluit

God geve *u*
zijn troost en zijn vrede,
zijn licht en zijn vreugde,
in de wereld die is en de wereld die komt;
en de zegen van de almachtige God,
de Vader, de Zoon en de Heilige Geest,
zij met *u* allen, nu en altijd.

Allen **Amen.**

Aanvullende gebeden

Openingsgebed

O God die ons tot leven wekte
en in wiens armen wij sterven;
houdt ons vast en schenk ons troost,
in het schokkende verdriet dat ons heeft getroffen.
Omring ons met uw liefde,
schenk ons hoop in onze verwarring
en de genade om ons kind te laten gaan
naar het nieuwe leven;
door Jezus Christus.

Allen **Amen.**

Gebeden

3 Vader, met het sterven van *N*
is er een leegte in ons leven gekomen.
Nu we van *hem/haar* gescheiden zijn
voelen we ons verward en gebroken.
Geef ons het vertrouwen dat *hij/zij* geborgen is
en dat *zijn/haar* leven voltooid is bij u,
en breng ons uiteindelijk weer bij elkaar in de hemel,
in de heelheid en de volheid van uw tegenwoordigheid,
waarin uw heiligen en uw engelen zich verheugen
tot in alle eeuwigheid.

Allen **Amen.**

5 God van alle genade,
wiens wijsheid ons begrip te boven gaat,
omring met uw liefde de familie van *N*,
opdat het verlies hen niet overweldigt;
help hen op uw liefde te vertrouwen,
en geef hun kracht voor de tijd die komt.
Dit bidden wij door Christus onze Heer.

Allen **Amen.**

7 Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus,
Allen **de Vader die zich over ons ontfermt, de God die ons altijd troost.**

Allen Allen die hem aanroepen is de HEER nabij,
Allen **die hem roepen in vast vertrouwen.**

Allen Zo liefdevol als een vader is voor zijn kinderen,
Allen **zo liefdevol is de HEER voor wie hem vrezen.**

Allen Zoals een moeder haar kind troost,
Allen **zo zal de HEER jullie troosten.**

Allen Jezus nam de kinderen in zijn armen
Allen **en zegende hen door hun de handen op te leggen.**

Gebeden die door de ouders kunnen worden uitgesproken

8 God van alle genade en vertroosting,
wij danken u voor *N*,
en voor de plaats die *hij/zij* had in ons hart.
Wij danken u
voor de liefde waarin *hij/zij* werd ontvangen
en voor de zorg waarmee *hij/zij* werd omringd.
Denkend aan de vele momenten van verdriet en vrolijkheid,
danken wij u voor de liefde die er was tussen ons dankzij *hem/haar*;
weerspiegeling van de liefde die u over ons hebt uitgestort
in uw Zoon, Jezus Christus onze Heer.

Allen **Amen.**

14 Almachtige God, schepper en beschermer van het leven,
wij belijden dat ons kind *N* uw kind is,
en dat u het hebt liefgehad vanaf de grondlegging van de wereld.
Schenk ons zo'n groot vertrouwen
in het volbrachte werk van uw Zoon, onze Verlosser,
dat we vol hoop kunnen uitzien naar de dag
dat we *N* ten volle zullen kennen.
Ook al zijn we op aarde maar zo kort samen geweest,
toch is met Christus *zijn/haar* leven voltooid in u.

Allen **Amen.**

Voor de *andere* kinderen in het gezin (ook geschikt bij het overlijden van een van de ouders)

19 Heer Jezus,
wees de *andere* kinderen van dit gezin nabij,
nu ook hun leven door dit verdriet is veranderd.
Geef hun de moed om met het verlies te leven
en troost hen met uw onveranderlijke liefde.

Allen **Amen.**

Voor een doodgeboren kind

21 God onze Schepper,
aan wie al het leven ontspringt,
troost dit gezin in het verdriet om het kind
waarop zij hadden gehoopt.
Help hen te leven in de zekerheid
dat bij u niets tevergeefs is of onvoltooid blijft,
en ondersteun hen met uw liefde,
door Jezus Christus, onze Verlosser.

Allen **Amen.**

Afscheidsworden

23 Hemelse Vader,
N en *N* hebben hun baby de naam *N* gegeven
– een naam die voor altijd in hun hart gegrift zal staan;
maar u was het die *hem/haar* vormde in de moederschoot;
u kende *hem/haar* bij name nog voor de tijd begon.
Nu vertrouwen wij *N* toe aan uw altijd zorgzame en tedere liefde;
hij/zij was voor zovelen een belofte van vreugde,
maar slechts voor zo'n korte tijd;
koester *hem/haar* nu in het eeuwige leven,
in de naam van onze opgestane Verlosser,
die werd geboren en stierf,
en die nu met u en de Heilige Geest
leeft en heerst in eeuwigheid.

Allen **Amen.**

Na een gewelddadige dood

44 God van liefde,
wij danken u dat *N* geborgen is in uw milde en liefdevolle handen,
ver van de wreedheid, het geweld en het verdriet van deze wereld.
Toen het onheil dichtbij was,
konden wij niet begrijpen
dat u zo ver weg leek te zijn.
Toch keren we ons tot u,
want in leven en dood
bent u de enige op wie we kunnen vertrouwen,
en het is alleen uw liefde die ons vasthoudt.
We vinden het moeilijk om de daad te vergeven
die ons zo veel verdriet heeft gebracht;
maar als het leven is aangetast door verbittering,
brengt een onverzoenlijke houding geen vrede.
Heer, help ons en red ons.
Versterk in ons het geloof dat *N* nu is verlost
van alle pijn van het verleden,
en voor altijd rust in de vredige geborgenheid van uw liefde,
in Jezus Christus onze Heer.

Allen **Amen.**

Na een suïcide

45 Eeuwige God en Vader,
zie met ontferming naar ons die *N* voor uw aangezicht gedenken.
Laat niet toe dat de wijze van *zijn/haar* sterven
een blijvende schaduw werpt
over de goede herinneringen aan *zijn/haar* leven.
Voor *N* zijn de beproevingen van deze wereld nu voorbij
en het sterven ligt achter *hem/haar*.
Aanvaard van ons alles wat er nu door ons heen gaat,
zelfs als daar geen woorden voor zijn;
bevrijd ons van wanhoop
en geef ons kracht om de komende tijd tegemoet te zien
in het geloof van Jezus Christus onze Heer.
Amen.

46 O God, die onze kracht en verlossing bent,
in dit leven verlaat u ons niet,
en in de dood laat u ons niet alleen.
Hoor onze gebeden voor wie wanhopig is,
wanneer de dagen vol duisternis zijn
en alle hoop voor de toekomst vervlogen lijkt.
Vernieuw in hen uw dragende kracht,
want wij geloven dat niets in heel de schepping
ons kan scheiden van uw liefde
in Christus Jezus onze Heer.

Allen **Amen.**

The Funeral Service

The Gathering

*The coffin may be received by the minister
One or more sentences of Scripture may be used*

'I am the resurrection and the life,' says the Lord. 'Those who believe in me, even though they die, will live, and everyone who lives and believes in me will never die.'

John 11.25,26

I am convinced that neither death, nor life, nor angels, nor rulers, nor things present, nor things to come, nor powers, nor height, nor depth, nor anything else in all creation, will be able to separate us from the love of God in Christ Jesus our Lord.

Romans 8.38,39

Since we believe that Jesus died and rose again, even so, through Jesus, God will bring with him those who have died. So we will be with the Lord for ever. Therefore encourage one another with these words.

1 Thessalonians 4.14,17b,18

We brought nothing into the world, and we take nothing out. The Lord gave, and the Lord has taken away; blessed be the name of the Lord.

1 Timothy 6.7; Job 1.21b

The steadfast love of the Lord never ceases, his mercies never come to an end; they are new every morning; great is his faithfulness.

Lamentations 3.22,23

Blessed are those who mourn, for they will be comforted.

Matthew 5.4

God so loved the world that he gave his only Son, so that everyone who believes in him may not perish but may have eternal life.

John 3.16

Introduction

The minister says

We meet in the name of Jesus Christ,
who died and was raised to the glory of God the Father.
Grace and mercy be with you.

The minister introduces the service in these or other suitable words

We have come here today
to remember before God our *brother/sister N*;
to give thanks for *his/her* life;
to commend *him/her* to God our merciful redeemer and judge;
to commit *his/her* body to be *buried/cremated*,
and to comfort one another in our grief.

The minister may say the following prayer

Almighty God,
you judge us with infinite mercy and justice
and love everything you have made.
In your mercy
turn the darkness of death into the dawn of new life,
and the sorrow of parting into the joy of heaven;
through our Saviour, Jesus Christ.

All **Amen.**

A hymn may be sung

A brief tribute may be made

Prayers of Penitence

These or similar words may be used to introduce the confession

As children of a loving heavenly Father,
let us ask his forgiveness,
for he is gentle and full of compassion.

Silence may be kept
These words may be used

God of mercy,
we acknowledge that we are all sinners.
We turn from the wrong that we have thought and said and done,
and are mindful of all that we have failed to do.
For the sake of Jesus, who died for us,
forgive us for all that is past,
and help us to live each day
in the light of Christ our Lord.

All **Amen.**

(or)

All Lord, have mercy,
Lord, have mercy.

All Christ, have mercy,
Lord, have mercy.

All Lord, have mercy,
Lord, have mercy.

The minister may say

May God our Father forgive us our sins
and bring us to the eternal joy of his kingdom,
where dust and ashes have no dominion.

All **Amen.**

The Collect

*The minister invites the people to pray,
silence is kept and the minister says*

Merciful Father,
hear our prayers and comfort us;
renew our trust in your Son,
whom you raised from the dead;
strengthen our faith
that all who have died in the love of Christ
will share in his resurrection;
who lives and reigns with you,
in the unity of the Holy Spirit,
one God, now and for ever.

All **Amen.**

Readings and Sermon

*A reading from the Old or New Testament may be read
This or another psalm or hymn is used*

- 1 The Lord is my shepherd; ♦
therefore can I lack nothing.
- 2 He makes me lie down in green pastures ♦
and leads me beside still waters.
- 3 He shall refresh my soul ♦
and guide me in the paths of righteousness for his name's sake.
- 4 Though I walk through the valley of the shadow of death,
I will fear no evil; ♦
for you are with me;
your rod and your staff, they comfort me.
- 5 You spread a table before me
in the presence of those who trouble me; ♦
you have anointed my head with oil
and my cup shall be full.
- 6 Surely goodness and loving mercy shall follow me
all the days of my life, ♦
and I will dwell in the house of the Lord for ever.

Psalm 23

A reading from the New Testament (which may be a Gospel reading) is used

A sermon is preached

Prayers

A minister leads the prayers of the people

This form may be used

God of mercy, Lord of life,
you have made us in your image
to reflect your truth and light:
we give you thanks for N,
for the grace and mercy *he/she* received from you,
for all that was good in *his/her* life,
for the memories we treasure today.
[Especially we thank you ...]

Silence

All [Lord, in your mercy,
hear our prayer.]

You promised eternal life to those who believe.
Remember for good this your servant N
as we also remember *him/her*.
Bring all who rest in Christ
into the fullness of your kingdom
where sins have been forgiven
and death is no more.

Silence

All [Lord, in your mercy,
hear our prayer.]

Your mighty power brings joy out of grief
and life out of death.
Look in mercy on [... *and*] all who mourn.
Give them patient faith in times of darkness.
Strengthen them with the knowledge of your love.

Silence

All [Lord, in your mercy,
hear our prayer.]

You are tender towards your children
and your mercy is over all your works.
Heal the memories of hurt and failure.
Give us the wisdom and grace to use aright
the time that is left to us here on earth,
to turn to Christ and follow in his steps
in the way that leads to everlasting life.

Silence

All [Lord, in your mercy,
hear our prayer.]

All **God of mercy,
entrusting into your hands all that you have made
and rejoicing in our communion with all your faithful people,
we make our prayers through Jesus Christ our Saviour.
Amen.**

The Lord's Prayer may be said

As our Saviour taught us, so we pray

All **Our Father in heaven,
hallowed be your name,
your kingdom come,
your will be done,
on earth as in heaven.
Give us today our daily bread.
Forgive us our sins
as we forgive those who sin against us.
Lead us not into temptation
but deliver us from evil.
For the kingdom, the power,
and the glory are yours,
now and for ever.
Amen.**

(or)

Let us pray with confidence as our Saviour has taught us

All Our Father, who art in heaven,
hallowed be thy name;
thy kingdom come;
thy will be done;
on earth as it is in heaven.
Give us this day our daily bread.
And forgive us our trespasses,
as we forgive those who trespass against us.
And lead us not into temptation;
but deliver us from evil.
For thine is the kingdom,
the power and the glory,
for ever and ever.
Amen.

A hymn may be sung

Commendation and Farewell

The minister stands by the coffin and may invite others to gather around it

The minister says

Let us commend N to the mercy of God,
our maker and redeemer.

Silence is kept

The minister uses this prayer of entrusting and commending

God our creator and redeemer,
by your power Christ conquered death
and entered into glory.
Confident of his victory
and claiming his promises,
we entrust N to your mercy
in the name of Jesus our Lord,
who died and is alive
and reigns with you,
now and for ever.

All **Amen.**

The Committal

Sentences of Scripture may be used

The minister says

We have but a short time to live.
Like a flower we blossom and then wither;
like a shadow we flee and never stay.
In the midst of life we are in death;
to whom can we turn for help,
but to you, Lord, who are justly angered by our sins?
Yet, Lord God most holy, Lord most mighty,
O holy and most merciful Saviour,
deliver us from the bitter pain of eternal death.
Lord, you know the secrets of our hearts;
hear our prayer, O God most mighty;
spare us, most worthy judge eternal;
at our last hour let us not fall from you,
O holy and merciful Saviour.

The minister uses one of the following forms of Committal

At the burial of a body

We have entrusted our *brother/ sister N* to God's mercy,
and we now commit *his/ her* body to the ground:
earth to earth, ashes to ashes, dust to dust:
in sure and certain hope of the resurrection to eternal life
through our Lord Jesus Christ,
who will transform our frail bodies
that they may be conformed to his glorious body,
who died, was buried, and rose again for us.
To him be glory for ever.

All **Amen.**

(or)

In a crematorium, if the Committal is to take place then

We have entrusted our *brother/ sister N* to God's mercy,
and we now commit *his/ her* body to be cremated:
earth to earth, ashes to ashes, dust to dust:
in sure and certain hope of the resurrection to eternal life
through our Lord Jesus Christ,
who will transform our frail bodies
that they may be conformed to his glorious body,
who died, was buried, and rose again for us.
To him be glory for ever.

All **Amen.**

The Dismissal

This may include

Prayers

All **Heavenly Father,
in your Son Jesus Christ
you have given us a true faith and a sure hope.
Strengthen this faith and hope in us all our days,
that we may live as those who believe in
the communion of saints,
the forgiveness of sins
and the resurrection to eternal life;
through Jesus Christ our Lord.
Amen.**

Support us, O Lord,
all the day long of this troublous life,
until the shadows lengthen and the evening comes,
the busy world is hushed,
the fever of life is over
and our work is done.
Then, Lord, in your mercy grant us a safe lodging,
a holy rest, and peace at the last;
through Christ our Lord.

All **Amen.**

May God give *you*
his comfort and his peace,
his light and his joy,
in this world and the next;
and the blessing of God almighty,
the Father, the Son, and the Holy Spirit,
be among *you* and remain with *you* always.

All **Amen.**

Additional Prayers

*A selection from Common Worship, Pastoral Services,
pages 302-311 and 359-360*

The funeral of a child

Opening prayer

O God, who brought us to birth,
and in whose arms we die,
in our grief and shock,
contain and comfort us;
embrace us with your love,
give us hope in our confusion
and grace to let go into new life;
through Jesus Christ.

All **Amen.**

Prayers

3 Father, the death of *N* brings an emptiness into our lives.
We are separated from *him/her*
and feel broken and bewildered.
Give us the confidence that *he/she* is safe
and *his/her* life complete with you,
and bring us together at the last
to the wholeness and fullness of your presence in heaven,
where your saints and angels enjoy you for ever and ever.

All **Amen.**

5 Most merciful God,
whose wisdom is beyond our understanding,
surround the family of *N* with your love,
that they may not be overwhelmed by their loss,
but have confidence in your love,
and strength to meet the days to come.
We ask this through Christ our Lord.

All Amen.

7 Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ:
All the Father of mercies and the God of all comfort.

The Lord is near to those who call upon him:
All to all who call upon him faithfully.

As a father is tender towards his children:
All so is the Lord tender to those that fear him.

As a mother comforts her child:
All so shall the Lord bring you comfort.

Then Jesus took the children in his arms:
All he placed his hands on each of them and blessed them.

Prayers which may be said by the parents

8 God of all grace and comfort,
we thank you for *N*,
and for the place *he/she* held in all our hearts.
We thank you
for the love in which *he/she* was conceived
and for the care with which *he/she* was surrounded.
As we remember times of tears and laughter,
we thank you for the love we shared because of *him/her*,
reflecting that love which you poured upon us
in your Son Jesus Christ our Lord.

All Amen.

14 Almighty God, creator and keeper of life,
we acknowledge that our child *N* is your child,
loved since before the foundation of the world.
Grant us such trust

in the finished work of your Son our Saviour
that we shall look with hope
towards a full knowledge of N,
whose earthly life we have so little shared
but who is now complete with Christ in you.

All Amen.

The children in the family

19 Lord Jesus,
we ask you to be close to the children of this family,
whose lives have been changed by sorrow.
Give them courage to face their loss,
and comfort them with your unchanging love.

All Amen.

A stillborn child

21 God our creator,
from whom all life comes,
comfort this family,
grieving for the loss of their hoped-for child.
Help them to find assurance
that with you nothing is wasted or incomplete,
and uphold them with your love,
through Jesus Christ our Saviour.

All Amen.

Farewell

23 Heavenly Father, N and N have named their baby N
– a name to be treasured for ever in their hearts.
But it was you who formed *him/her* in the womb;
you knew *him/her* by name before time began.
Now we commit N into your ever-caring and gentle love;
he/she brought the promise of joy
to many lives for so short a time;
enfold *him/her* now in eternal life,
in the name of our risen Saviour who was born and died
and lives and reigns with you and the Holy Spirit for ever.

All Amen.

After a violent death

44 God of love,
we thank you that *N* is in your gentle and loving hands,
far from the cruelty, violence and pain of this world.
When the trouble was near,
we could not understand how you seemed
to remain far away.
And yet it is to you we turn;
for in life and death
it is you alone whom we can trust,
and yours alone is the love that holds us fast.
We find it hard to forgive the deed
that has brought us so much grief.
But we know that, if life is soured by bitterness,
an unforgiving spirit brings no peace.
Lord, save us and help us.
Strengthen in us the faith and hope that *N*
is freed from the past with all its hurt,
and rests for ever in the calm security of your love,
in Jesus Christ our Lord.

All **Amen.**

After a suicide

45 Eternal God and Father,
look in mercy on those who remember *N* before you.
Let not the manner of *his/her* death
cloud the memories of *his/her* life.
For *N* the trials of this world are over
and death is past.
Accept from us all that we feel
even when words fail;
deliver us from despair
and give us the strength to meet the days to come
in the faith of Jesus Christ our Lord.

All **Amen.**

46 God our strength and our redeemer:
you do not leave us in this life
not abandon us in death.
Hear our prayers for those in despair,

when days are full of darkness
and the future empty of hope.
Renew in them your sustaining strength
for we believe that there is nothing in all creation
that can separate us from your love
in Christ our Lord.

All **Amen.**